

Sygn. akt VI U 1759/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2018r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Dalewski

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2018r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 18 października 2017r., znak:(...)

w sprawie: W. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 18 października 2017r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. M. prawo do emerytury poczynając od dnia 5 października 2017r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 1759/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu W. M. prawa do emerytury w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż w myśl art. 184 powołanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, tj. dla kobiety 55 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wynoszący 15 lat, posiadają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat. Ubezpieczony udokumentował łączny staż pracy w wymiarze 26 lat, 3 miesiące i 29 dni pracy (okresy składkowe) oraz 1 miesiąc i 12 dni (nieskładkowe). Nie został natomiast uwzględniony okres pracy w warunkach

szczególnych w Spółdzielni (...) w P. na stanowisku spawacza, od 6 września 1977 roku do 31 grudnia 1998 roku, bowiem ubezpieczony nie przedłożył właściwego dokumentu tj. świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury, z uwagi na to, że przepracowała ponad 15 lat w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód urodzony dnia (...), złożył w dniu 5 października 2017 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował staż pracy w wymiarze 26 lat, 3 miesiące i 29 dni pracy (okresy składkowe) oraz 1 miesiąc i 12 dni (nieskładkowe). Nie został natomiast uwzględniony okres pracy w warunkach szczególnych w Spółdzielni (...) w P. na stanowisku spawacza, od 6 września 1977 roku do 31 grudnia 1998 roku.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres, co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony w okresie 6 września 1977 roku do 31 grudnia 1998 roku był zatrudniony w Spółdzielni (...) w P. na stanowisku spawacza. Do jego obowiązków należało wyłącznie spawanie, a elementy do spawania przygotowywali ślusarze. Z zasady pracował na hali z dziesięcioma innymi osobami (w tym ok. 6 spawaczami), lecz latem spawał też kombajny w terenie i na placu w siedzibie spółdzielni. Za prace w warunkach szczególnych otrzymywał dodatek do wynagrodzenia i posiłki regeneracyjne. W powyższym okresie był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował od godziny siódmej do piętnastej, a jak była taka potrzeba to dłużej. Do jego obowiązków należało: spawanie konstrukcji hal (słupy, dachy), rurociągów, pługów śnieżnych, balustrad, kotłów centralnego ogrzewania, zabudów samochodów, kontenerów, boków do wagonów, balustrad i innych konstrukcji. Ubezpieczony stale wykonywał czynności polegające na spawaniu.

-dowód: zeznania świadków: J. B. zapis AV k. 32 akt sądowych, K. K. zapis AV k. 33 akt sądowych, A. J. zapis AV k. 33,34 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego zapis AV k. 31,32 akt sądowych; dokumentów archiwalnych (zaświadczenia ukończenia kursu spawacza, książeczka spawacza) k. 3 akt sądowych.

Sąd uznał zeznania świadków i ubezpieczonego za wiarygodne, świadkowie w swoich zeznaniach dokładnie opisali przebieg zatrudnienia rodzaj czynności wykonywanych przez ubezpieczonego, ich zeznania były logiczne, spójne i wzajemnie się dopełniały, nadto znalazły potwierdzenie w dokumentacji z okresu zatrudnienia ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.).

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe na okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych, w tym zeznania świadków jak również dowody składające się na akta osobowe ubezpieczonego z okresu zatrudnienia pozwala na stwierdzenie, iż odwołujący w okresie od 6 września 1977 roku do 31 grudnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony jako palacz tj. wykonywała pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie (załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Sąd uznał, że zeznania świadków są wiarygodne, świadkowie dokładnie określili charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego, ponadto w tym samym czasie byli również zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem często widywali go w pracy, nadto ich zeznania znalazły potwierdzenie w dowodach składających się na dokumentację pracowniczą z okresu zatrudnienia ubezpieczonego.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie w/w okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno-rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia nie przedłożył świadectwa wykonywania zatrudnienia w warunkach szczególnych spełniającego wymogi formalne przewidziane w przepisach szczególnych. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Romuald Dalewski